

13. december 1938, Kostofany n/Hornádom.

Správa žandárskej stanice Okresnému úradu v Gelnici o Aloisovi S. a jeho manželke, o Antonovi M. a jeho bratovi Karolovi M., o rodine D., o Františkovi K., o Ludmile N., o Šalamounovi K., o Jozefovi Š., o Antonovi V., ktorí vypovedali o násilí maďarských bezpečnostných orgánov pri ich vyhostení z okupovaného územia a o hodnote zanechaného majetku.

Dňa 23. 11. 1938 o 20 hod. bol vyhostený maďarským četníctvom pekársky majster Alois S. z obce Ťahanovce, okres Košice, aj s celou svojou rodinou, t. č. s manželkou Aloisou, rod. K., a s 3 deťmi od 2 – 17 rokov. Vyhostenie došlo tak náhle, že nenechali sa im ani navečerať a skoro polonahí museli všetko zanechať a odcestovať. Zanechali tam: 2 kone v cene 2 660 Kč, 1 kravu v cene 1 100 Kč, 1 kozu v cene 150 Kč, 4 husi v cene 160 Kč, 1 ľahký voz v cene 1 200 Kč, 1 pekársky voz v cene 1 100 Kč, pšeničnú múku v cene 2 500 Kč, pekárske pece v cene 1 200 Kč, pekárske koše v cene 1 300 Kč, stroj deliaci cesto v cene 2 400 Kč, seno 50 q, 1 stoh slamy, 50 q d'ateliny, 2 vagóny zemiakov v cene 4 000 Kč a 1 parák v cene 500 Kč. Okrem toho nechal tam všetok nábytok, ktorému cenu nevie udať. Vyhostenie zo strany maďarských úradov sa stalo brutálnym spôsobom a bezdôvodne. Alois S. bude bývať v Obišovciach, kde zamýšľa prevádzať pekársku živnosť, lebo je čs. štátnym príslušníkom.

Dňa 1. 12. 1938 maďarskí četníci vyhostili Antona M., príslušného a bytom v Sokoľanoch, okres Košice. Svoje terajšie bydlisko nemohol udať. Menovaný je nemeckej národnosti. Taktiež v ten čas bol vyhostený jeho brat Karol M. a rodina vrchného strážmajstra D., bývalého veliteľa četníckej stanice v Haniske. Dňa 23. 11. 1938 o 1 hod. ho maďarskí četníci prebudili zo spánku a vyzvali, aby sa ihneď a rýchlo obliekol, že pôjde na výsluch na policajný kapitanát v Košiciach. Musel so sebou zobrať celú rodinu a nesmeli so sebou nič vziať, len to najnutnejšie oblečenie. Keď došiel s rodinou na policajný kapitanát v Košiciach, boli tam všetci internovaní a nesmeli medzi sebou nič rozprávať. Četníctvo zachádzalo s nimi dosť brutálne, ale nebili ich. Keď deti začali však plakať, maďarskí četníci ich šťuchali a napomínali, aby boli ticho. Nechal tam všetko krajčírské náčinie a dielňu v cene 40 000 Kč vrátane obytného domčeka. Ďalej tam zanechal nábytok, požívatinu, a to 4 q pšenice, 1 kravu, 12 sliepok, 2 q jačmeňa a 1 q pšeničnej múky. Má 5-člennú rodinu, ženu a 4 deti 8 – 12-ročné.

Dňa 1. 12. 1938 bol maďarskými úradmi vyhostený František K. Od roku 1932 býval v Košiciach. Došiel s manželkou a s 3 nedospelými deťmi. Nechal tam všetko bytové a kuchynské zariadenie. Vyhrážali sa mu, že keď v stanovenej lehote do 14 dní neopustí Košice, uvidí, čo sa s ním stane.

Dňa 29. 11. 1938 bola vyhostená vdova Ludmila N. Bývala v Košiciach. Mala tam trafiku a kiosk. Zanechala trafiku v cene 30 000 Kč a nesmela ju odpredať. Na Mestskom vojenskom veliteľstve jej povedali, že ako vdova po legionárovi nesmie odpredať žiadny tovar, lebo jej manžel bol legionárom a to je veľké previnenie.

Dňa 28. 11. 1938 maďarskými úradmi bol vyhostený Šalamoun K., ktorý býval v Myslave. Dňa 20. 11. 1938 po obci Myslava chodili maďarskí četníci a spisovali každého, kto tam nie je príslušný. Na jeho otázku, že načo to je, odpovedali mu, že sa to dozvie. Dňa 28. 11. 1938 došli k nemu opäť maďarskí četníci a surovým spôsobom ho vyzvali, aby okamžite v priebehu jednej hodiny bol pripravený na cestu i s celou svojou rodinou. Hrozili mu, že keď

sa len slovom postaví proti, tak uvidí, čo s ním bude. Odviedli ho do Ťahanoviec, kde bol odovzdaný vojsku a vyhostený. V Myslave zanechal obytný dom s mäsiarskym výsekcom, nábytok v dvoch izbách a 4 kat. jutrá pôdy, všetko v cene asi 130 000 Kč.

Dňa 28. 11. 1938 maďarskými úradmi bol vyhostený kolonista Josef Š., príslušný a bývajúci v Buzinke, okres Košice. Ráno 23. 11. 1938 došli k nim maďarskí četníci a nenechali ich, ani aby sa naraňajkovali. Povedali im, že idú na výsluch do Hanisky, čo však nebola pravda, lebo ich hnali pešo až do Košíc. S dospelými zachádzali dosť slušne, deťom vyhrážali a pošťuchovali ich.

Zanechal tam hospodársku budovu s celým hospodárskym inventárom, 13 kat. jutár oráčiny a pol kat. jutra lúky, 2 kone, 3 kravy, šatstvo a periny.

Dňa 28. 11. 1938 bol maďarským četníctvom vyhostený Anton V., narodený 1902 v Zdikove, okres Prachatice. Býval v obci Lorinčík, osada Pereš. Prišiel s manželkou a s 9-mesačným dieťaťom. Zanechal tam pozemok veľký 10 700 m², nedostavaný dom. Všetko v cene 35 000 Kč a okrem toho šatstvo a nábytok v cene 20 000 Kč. Ohľadne vyhostenia sa bol informovať na vojenskom veliteľstve v Košiciach. Tam mu povedali, že četníci nie sú oprávnení nikoho vyhostovať a aby bol spokojný. Dňa 28. 11. 1938 došli však 2 maďarskí četníci. Zachádzali s nimi surovo a zlomyseľne.

Okrem týchto prípadov hlásim, že podľa viacerých získaných správ maďarské vojsko a četníctvo zachádza hrubo a surovo s občanmi slovenskej a českej národnosti. Keď maďarský vojak na ulici počuje niekoho prehovoriť slovensky, ihneď mu v tom bráni a je buď vyfackovaný, alebo ho maďarský orgán opľuje. Veľká propaganda sa vedie proti slovenským školám, a to plagátmi a aj terorom. Kto by dal dieťa do slovenskej školy, je evidovaný ako nespolahlivý občan. Slovenské školy na obsadenom území sú už na vyhynutí. Prevádza sa súpisová akcia, kde a koľko býva obyvateľstva maďarskej národnosti. Súpis je prevádzaný nátlakom. Ako zistený prípad hlásim nasledovné:

Dňa 30. 11. 1938 sa robil súpis v obci Kavečany, kde nie je ani 1 % Maďarov. Učiteľ Ondrej O. nechal napísať, že v obci je 95 % maďarská väčšina. V dôsledku toho sa obyvatelia začali znepokojovať, čo v hostinci dali i najavo po požití liehovín. Začali nahlas reptáť a napadli tam zdržujúceho sa maďarského vojaka. Nato do obce došla 12-členná trestná expedícia maďarskej četnickej hliadky, ktorá všetkých prítomných v hostinci tak zbila, že niektorí ležali nehybne a v bezvedomí.

Veliteľ stanice nemocný:
strážmajster Kamda, v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., č. 2678.

14. december 1938, Drietoma.

Zápisnica napísaná na notárskom úrade s Jozefom K., predtým obyvateľom mesta Komárno, poľským štátnym príslušníkom, ktorý vypovedal, že z dôvodu podozrievania ako č.-s. legionára ho mučila maďarská polícia.